

אגרות משה או"ח ח"ד סי' קיח

החמורות מאד, אבל את כותבת ש"מרגשת את, שאחר עוד פעם קשה לפניך התשובה ביותר דכן מפורש בכמה מקומות בגמ' (כגון בקדושין מ' ע"א ו"ט"נ) דא"ר הונא כל העובר עברה וישנה בה נעשה לו כהיתר ולא מרגיש בהחטא וכ"ש כשעבר כמה פעמים, וצריך להתחזק ביותר. ולכן אחרי שיש לכל אדם אף אלו שלא נכשלו בחטא להזהר מנסיונות כמו שתיקנו חז"ל להתפלל בכל יום בברכות השחר ואל תביאנו לידי נסיון כל שכן שאלו שנכשלו כבר בחטא צריכים לזהר מנסיונות, ובפרט כפי שאני רואה ממכתבך מעצם הנאת הביאה בלא שום חשבונות של נייטואין גבר יצר הרע זה עליך מאד

שיחות מוסר להגר"ח שמואלביץ שיחה כא

ונראה מכאן יסוד גדול בעבודת האדם. עיקר עבודתו הוא לברוח ממקום הסכנה ולהתרחק מן הנסיון ככל האפשר, ולא שיעמוד במקום הנסיון להלחם עם היצר פנים אל פנים. ודבר זה להתרחק ממקום הנסיון קשה הוא על האדם יותר מכל, כי אף אם לעתים יניח היצר לאדם שלא לחטוא לפי שעה, אין הוא מניח לו להתרחק ממנו לגמרי, כדי שיהיה לכל הפחות קרוב לחטא וקרוב לסכנה.

ואיתא בגמ' חולין (פב א) בענין אותו ואת בנו, ששנים שלקחו פרה ובנה איזה שלקח ראשון ישחוט ראשון, ואמרו בגמ' דלענין דינא תנן, היינו שלא מתורת איסור והיתר נגעו בה, אלא שזוהי זכותו, שאם שניהם רוצים לשחוט ובאו לבי"ד, הוא קודם, מפני שלקח ראשון ועל מנת כן לקח. ויעז"ש בגמ' שהביאו ברייתא "אם קדם השני הרי זה זריז ונשכר" ופירשו בגמ': "זריז - דלא עבד איסורא", הרי שאף שעשה שלא כדין שגול זכותו של הראשון לשחוט מ"מ "זריז" הוא, ומהי זריזותו? "דלא עבד איסורא" - הבטיח את עצמו שלא יכשל בחטא זה של אותו ואת בנו על ידי שהקדים והיה הראשון לשחוט. ה"זריז" בהירות מן החטא הוא מי שעוקר את ההיכוי תימצי לחטא.

והלכה פסוקה היא שעל האדם לברוח מן הנסיון, ולא להביא את עצמו לידי נסיון על מנת לכפות את יצרו, כמבואר בגמ' סנהדרין (קו א): "לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון, שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל", וכן אנו מתפללים בברכות השחר: "ואל תביאנו לא לידי נסיון וכו'", כי כשהאדם מביא עצמו לידי נסיון, הרי הוא מתקרב ליצר, ולא זו הדרך בעבודת השם.

שערי תשובה לרבינו יונה שער א'

ה' השנית - כי השונה בחטאו תשובתו קשה כי נעשה לו החטא כהיתר, וכזה כבדה מאד חטאתו, כמו שנאמר (ירמיה ג ה): „הנה דברת ותעשי הרעות ותוכלי - ביאור „ותוכלי“, כי הרעות נעשות לך כהיתר וכדבר שהוא ביכולתך וברשותך, מלשון (דברים יב יז): „לא תוכל לאכול בשעריך“, שתרנומו - לית לך רשן, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין מ א): כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה על איש שעבר עבירה ושנה בה, כי מכאן ואילך אם יחשוב לעשות העבירה ונאנס ולא עשאה, מחשבתו הרעה מצטרפת למעשה, ועליו נאמר (ירמיהו ו יט): „הנה אנכי מביא רייה אל העם הזה פרי מחשבותי“.

ו ועוד תדע, כי השונה עבירה אחת, עשר פעמים, אף על פי שנוהר מכל העבירות, הנה הוא נחשב כעובר על עבירות חלוקות, וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מכות כא א), כי אם יאמרו לנזיר „אל תשתה“ והוא שותה: „אל תשתה“ והוא שותה, לוקה באחרונה על כל אחד ואחד, כמשפט האוכל טרפה, כהמה טמאה, והלב ודם.

ח' וראה ראינו כי רבו עונות הדור על זאת, כי יש אנשים רבים מקבלים על נפשם להזהר מעבירות ידועות, וכל ימי חייהם אינם נוהרים בהן, אבל הן אצלם כהיתר, ואילו לא היו נוהגים כן רק על עבירה אחת, חלי רע הוא כנפשם כאשר בארנו, אף כי נוהגים על אזהרות רבות, וכנהנה מן החמורות, כמו שבועת חנם, ומקלל את חבירו או את עצמו בשם, והזכרת שם שמים לבטלה או במקום שאינו טהור או בידיים לא נקיות, והעלמת עין מן העני, ולשון הרע, ושנאת חנם, וגבהות הלב, ונתינת חתתו, והסתכל בעריות וביטול תלמוד תורה כנגד כלן ורבות כאלה, כתבנו מקצתן אצל בני הדור להזכירם ולהזהירם. וכן ראוי לכל בעלי תשובה לכתוב במגלת ספר הדברים אשר נכשלו בהם והמצות אשר קצרו בקיומן, ולקרוא בספר זכרונותם בכל יום.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON